

GESTIONAREA UNEI SITUAȚII DE
CRIZĂ EDUCAȚIONALĂ
(plan de intervenție)

Ed. CIUSNEL ALEXANDRINA

Grădinița cu PP „ALEXANDRINA SIMIONESCU GHICA„-TARGOVISTE, DAMBOVITA

Nu puține sunt cazurile în care cadrul didactic se confruntă cu unele situații aparent insolvabile care afectează bunul mers al activităților din clasă. Criza poate fi definită ca un eveniment sau un complex de evenimente inopinante, neașteptate dar și neplanificate, generatoare de pericolozitate pentru climatul, sănătatea ori siguranța clasei respective și a membrilor acesteia. Mecanismele de a prevedea, de a limita, controla și soluționa o situație de criză presupun un efort mare, strategii de intervenție ferme dar prudente, un consum de energie nervoasă și fizică sporit, cu șanse de a determina consecințe greu de evaluat în planul echilibrului psihic al persoanelor implicate.

Situațiile de criza educationala pot fi definite ca momente sau faze ale procesului instructiv-educativ ce se manifesta prin conflicte acute , privatiuni, dificultati, alte fenomene negative ce pot fi urmate de progres sau regres.

Interventia într-o situație de criza educationala , care este o atributie a cadrului didactic, ar trebui sa fie astfel conceputa incat sa conduca la regres si chiar la aplanarea totala a situatiilor de criza.

In cele ce urmeaza, voi ilustra o situatie de criza intalnita in mod frecvent in cadrul grupelor de prescolari , aparent minora , dar care , fara interventia prompta a educatoarei poate degenera in situatii destul de grave cu urmasi nedorite.

I. IDENTIFICAREA SITUAȚIEI DE CRIZA EDUCAȚIONALĂ

Nu demult , achizitionasem un set de piese lego , divers colorate, destul de multe ca numar, a caror conformatie permitea copiilor sa construiasca diferite jucarii, cu care ulterior isi organizau jocuri variate.

Erau preferate de majoritatea copiilor, dar mai ales de baieti, care se intreceau sa ajunga primii la ele.

Intr-una din zile, in urma deselor sesizari ale unui grup relativ mare de copii, conform carora alti doi copii din grupa au intervenit agresiv in jocul lor, am urmarit intentionat ce se intampla.

Cei doi copii incriminati, baieti si ei, simtindu-se probabil exclusi, au devenit agresivi, agresivitatea lor manifestandu-se prin interventia peste dorinta celorlalti in joc. Ulterior au devenit chiar mai agresivi, recurgand nu numai la imprastierea jucariilor celorlalti, ci si la aruncarea acestora in diferite directii, necontrolat, gesturile lor fiind destul de periculoase pentru ceilalti.

II. ETIOLOGIA SITUATIEI DE CRIZA EDUCATIONALA

Deoarece cei doi copii nu se mai manifestasera agresiv pana atunci, am facut o scurta ancheta, incercand sa ma informez pe rand de la ei , de la grupul care mi-a adus la cunostinta faptele celor doi, dar si de la restul grupei-copii care au fost martori la cele intamplate.

Copiii in cauza si-au motivat faptele ca urmare a refuzului celorlalti de a-i primi sa se joace cu ei.

Intrebandu-i pe cei din grupul advers ce s-a intamplat, am aflat ca cei doi le-au stricat jucariile. Intervievandu-i si pe ceilalti care nu erau nici agresori nici agresati , ci martori la cele intamplat, am aflat ca cei doi, cand au vazut ce joc frumos au initiat ceilalti au vrut sa intre si ei in joc, dar, pentru ca rolurile erau impartite si nici piese nu mai erau, nu au fost primiti si atunci ei au recurs la vorbe urate, ce au intarit refuzul primilor de a-i primi in joc. Conflictul a continuat, cei doi aruncand jucariile prin clasa, stricand tot ce se construise pana atunci.

Considerand ca aceste manifestari nu sunt foarte grave, pentru moment am recurs la izolarea acestora pentru o perioada scurta de timp, ceilalti urmand sa stranga jucariile si sa nu se mai joace in acea zi cu ele.

Se pare ca masurile luate nu au fost suficiente, deoarece conflictul a continuat si dupa plecarea de la gradinita, cand pe terenul de joaca , aruncand cu pietre inspre copiii ce formau grupul advers, unul dintre cei doi a lovit pe unul dintre copiii din acest grup , spargandu-i capul.

Instiintata de cele intamplate, a doua zi am intervenit mai ferm .

III. LUAREA DECIZIEI

Pentru inceput am luat decizia de a purta o discutie mai serioasa cu intreaga grupa, pe baza careia sa stabilim corect cauzele care au condus la conflict si ce este bine sa facem pentru ca asemenea comportamente sa nu mai apara.

Am stabilit, in urma dezbaterii situatiei create, ca vinovati de cele intamplate sunt copiii din ambele grupuri, deoarece s-au abatut de la regulile stabilite anterior privind folosirea jucariilor, care sunt pentru toti copiii, iar atunci cand jucaria preferata este la alt copil il rugam frumos sa ne-o dea, sau ne jucam impreuna.

Despre faptul ca s-a ajuns la violenta, le-am explicat copiilor care sunt consecintele unui asemenea comportament nu numai pentru cel agresat, ci si pentru agresor. In acest context am luat decizia de a stabili pedepsele pentru cei implicati in acest conflict, carora le-am interzis jocul de orice fel pana la constatarea schimbarii atitudinii lor. Daca voi constata ca exista tendinta de a se schimba, voi reveni asupra pedepsei aplicate.

Pe termen lung am stabilit ca fiecare abatere de la normele si regulile de comportare valabile la nivelul grupei va atrage dupa sine pedepse ca: acordarea de buline negre, izolarea, interzicerea jocurilor la calculator, cu jucariile preferate, instiintarea familiei, etc.

Ca masuri de interventie imediata am stabilit ca :

cei doi sa promita ca nu vor mai fi agresivi in relatiile cu colegii, indiferent de provocarile celorlalti;
in perioada imediat urmatoare toata grupa, va urma un program mai strict in ceea ce priveste etapa jocurilor si activitatilor liber-alese, incluzandu-i si pe cei doi in jocul lor, iar zilnic unul dintre copiii care se vor comporta cel mai frumos va fi desemnat responsabil cu disciplina, avand grija ca jocurile sa se desfasoare in cele mai bune conditii si jucariile sa se pastreze fara a fi deteriorate.

IV. APLICAREA MASURILOR

Pe parcursul aplicarii masurilor, am constatat ca majoritatea copiilor au acceptat noile reguli ale "jocului", "agresivitatea" celor doi manifestandu-se la inceput sub masca imbufnarii si a dispozitiei rele, care au disparut pe masura implicarii lor in activitati ce presupuneau raspundere (ambii au fost stimulati prin investirea cu raspunderea de a pastra ordinea la jucarii atunci cand am constatat ca respectau regulile). Usor s-a instalat o atmosfera apropiata de normalitate.

V. CONTROLUL asupra eficientei masurilor luate l-am facut permanent, urmarind fiecare manifestare ce parea sa degeneze, luand masuri imediate .

VI. EVALUAREA

Pentru a avea certitudinea ca manifestarile agresive au disparut, am recurs la o activitate in cadrul careia am lecturat povestirea "Cine e mai puternic " de Victor Sivetidis, pe marginea careia am initiat o convorbire al carui plan de intrebari era axat pe problematica agresivitatii intre copii, cu trimitere la intamplarile recente. Am constatat ca toti sunt capabili sa ia atitudine si ca si-au insusit invatamintele ce s-au desprins din cele relatate, reusind sa identifice regulile de convietuire in grup .

VII. CONCLUZII:

Agresivitatea infantila se dezvoltă in scoala, in general, in raport cu contraactiunea pedagogica si cu tactul pedagogic, aparitia si dezvoltarea unor comportamente agresive fiind intr-o dependenta totala de noninterventiile sau de interventiile manageriale eronate. Cu tact, rabdare si dragoste, promovand modelele pozitive si dezvoltand partile bune din personalitatile "agresorilor", cadrul didactic poate apela la strategii manageriale experimentate deja.

In cazul particular al grupei cu care lucrez , strategia expusa mai sus a dat rezultate si in alte situatii de criza, eficienta ei atribuind-o faptului ca inca din primul an la gradinita , copiii din grupa si-au insusit reguli si norme de comportare in colectivitate , exercitiul zilnic fiind deosebit de util.

BIBLIOGRAFIE;

ROMITA B. IUCU-"MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI", 2006-Aplicatii pentru gestionarea situatiilor de criza educationala, Editura POLIROM, Iasi